“Dinle ?zle Anlat” Dinleme ve Konu?ma Yeterlikleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *“Dinle ?zle Anlat” Dinleme ve Konu?ma Yeterlikleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33650

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

"Dinle ?zle Anlat" Dinleme ve Konu?ma Yeterlikleri Ölçe?i (D?ADKYÖ), Aliye Erdem ve Murat Erdem taraf?ndan 2014 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, bireylerin dinleme ve konu?ma süreçlerindeki becerilerini ve yetkinliklerini sistematik olarak de?erlendirmeyi amaçlar. Ölçek, toplam 50 maddeden ve dört temel alt boyuttan olu?maktad?r. Temel amac?, e?itim ve ö?retim ortamlar?nda ö?rencilerin ileti?imsel yeterlikleri düzeylerini belirlemek ve bu alanlardaki geli?im ihtiyaçlar?n? tespit etmektir.

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda kapsaml? psikometrik çal??malar yap?lm?? olup, Kapsam Geçerlilik Oranlar? (KGO) hesaplanarak kabul edilebilir düzeyde oldu?u gösterilmi?tir. Güvenirlik analizleri sonucunda ise Pearson Güvenirlik Katsay?s? anlaml? bulunmu?tur. Ölçek, 3'lü Likert tipi derecelendirme format?n? kullanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Dinleme Becerileri, Konu?ma Yeterlikleri, Sözlü Anlat?m, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, Likert Ölçe?i, ?leti?imsel Yeterlik.

Yazarlar

Aliye Erdem, Murat Erdem.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin dinleme ve konu?ma becerilerini kapsayan geni? bir yelpazedeki ileti?imsel yeterliklerini objektif ve yap?land?r?lm?? bir biçimde ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, bu kritik dil becerilerinin e?itim ortamlar?nda ne ölçüde kazan?ld???n? ve uyguland???n? belirlemeye odaklanm??t?r. Ölçek, özellikle konu?mac?n?n özelliklerini fark etme, konu?ma ortam?n? düzenleme ve dinleneni anlama gibi karma??k yeterlikleri de?erlendirmeyi hedefler.

D?ADKYÖ, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve uygulay?c?lara, ö?rencilerin sözlü ileti?imdeki güçlü ve zay?f yönlerini saptamada güvenilir bir araç sunmaktad?r. Elde edilen veriler, dil e?itimi programlar?n?n iyile?tirilmesi ve bireyselle?tirilmi? ö?renme stratejilerinin olu?turulmas? için temel te?kil etmektedir.

Yap?

"Dinle ?zle Anlat" Ölçe?i, dinleme ve konu?ma yeterliklerini dört ayr? ve tan?mlanm?? alt boyutta incelemektedir. Bu boyutlar, ileti?imin hem al?c? (dinleme) hem de üretici (konu?ma/anlat?m)

ARABPSYCHOLOGY.COM

yönlerini kapsamaktad?r. Ölçek, toplam 50 maddeden olu?maktad?r.

Alt boyutlar ve madde da??l?mlar? ?unlard?r:

Dinleme (11 madde): Bu boyut, konu?mac?n?n anlat?m özelliklerini (ak?c?, tek düze, h?zl?, yava? vb.) detayl?ca fark etme becerisini ölçer.
Konu?ma (12 madde): Bu boyut, konu?ma sürecinde kullan?lan araçlar? ve ortam? konu?may? verimli k?lacak biçimde düzenleme ve yönetme yeterli?ini de?erlendirir.
Dinledi?ini Anlama (14 madde): Bu boyut, konu?ma konusundan hareketle içeri?ini tahmin etme, ana fikri ve detaylar? kestirme becerisini ölçer.
Sözlü Anlat?m (13 madde): Bu boyut, konu?man?n ak???, yap?s? ve içeri?i hakk?nda bilgi verme, kendini ifade etme yetkinli?ini de?erlendirir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar? kapsam?nda, maddelerin ölçmek istedikleri yap?y? ne derece temsil ettiklerini belirlemek amac?yla Kapsam Geçerlilik Oranlar? (KGO) hesaplanm??t?r. Bu oranlar, ölçe?in tüm alt boyutlar? için ayr? ayr? incelenmi? ve elde edilen de?erlerin kabul edilebilir düzeyde oldu?u tespit edilmi?tir. Bu analizler sonucunda, ölçek maddelerinde gerekli düzenlemeler ve iyile?tirmeler yap?lm??t?r.

Kapsam geçerlik, ölçe?in teorik yap?y? temsil etme yetene?ini gösteren önemli bir kan?tt?r. Uzman görü?leri al?narak gerçekle?tirilen bu süreç, ölçek maddelerinin ilgili yeterlik alanlar?n? do?ru bir ?ekilde yans?tt???n? do?rulam??t?r.

Güvenirlik

D?ADKYÖ'nün güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Bu kapsamda, ölçe?in güvenirli?ini belirlemek için Pearson Güvenirlik Katsay?s? hesaplanm??t?r. Yap?lan analizler sonucunda, elde edilen katsay?n?n istatistiksel aç?dan anlaml? düzeyde oldu?u görülmü?tür.

Yüksek ve anlaml? bir güvenirlik katsay?s?, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? örneklemler üzerinde uyguland???nda benzer sonuçlar üretebilme yetene?ine sahip oldu?unu gösterir. Bu durum, ölçe?in ölçtü?ü dinleme ve konu?ma yeterlikleri alan?nda tutarl? bir de?erlendirme arac? oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve boyutlar?n? netle?tirmek amac?yla Faktör Analizi yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in dört farkl? alt boyuttan (Dinleme,

ARABPSYCHOLOGY.COM

Konu?ma, Dinledi?ini Anlama, Sözlü Anlat?m) olu?tu?unu ortaya koymu?tur. Bu dört faktörlü yap?, toplam 50 maddenin psikolojik ve e?itimsel olarak ayr??m?? yeterlik alanlar?n? temsil etti?ini göstermektedir.

Alt boyutlar?n her biri, ilgili yeterlik alan?na özgü maddeleri bar?nd?rarak, ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? ba?ar?yla ölçtü?ünü i?aret eder. Bu ayr?m, uygulay?c?lar?n hangi ileti?im becerisi alan?nda eksiklik oldu?unu daha spesifik olarak belirlemesine olanak tan?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Development Scale)

Format: Öz Bildirim veya Gözlem Temelli De?erlendirme Ölçe?i

Derecelendirme: 3'lü Likert Tipi Ölçekleme (1: Yetersiz, 2: Orta, 3: Yeterli)

Dil Durumu: Türkçe

Hedef Kitle: E?itim ve Ö?retim Süreçlerindeki Bireyler (Muhtemelen ?lkokul, Ortaokul veya Lise Ö?rencileri)

Ya? Grubu: E?itim ça??ndaki ö?renciler (Spesifik ya? aral??? belirtilmemi?tir, ancak ileti?im yeterlikleri ba?lam?nda geni? bir ö?renci grubunu kapsar).

Popülasyon Detaylar?: Dinleme ve konu?ma yeterliklerini ölçmeye ihtiyaç duyulan e?itim kademelerindeki bireyler.

Test Metodolojisi: 4 alt boyutta (Dinleme, Konu?ma, Dinledi?ini Anlama, Sözlü Anlat?m) 50 madde üzerinden öz bildirime dayal? veya gözlemci taraf?ndan doldurulabilir bir derecelendirme metodolojisi kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Dinleme, Konu?ma, Yeterlik, Faktör Analizi, E?itim Ara?t?rmalar?, Dil Becerileri, Psikometri, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Aliye Erdem

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: aliyeerdem@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2014

?zinler ve Ücret: Akademik kullan?m için genellikle kaynak gösterilerek izin gerekmektedir. Ticari kullan?m bilgisi mevcut de?ildir.

Bu ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? bilgileri a?a??daki ba?lant?da mevcuttur: jret.org. Ayr?ca, ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: dinleizleanlat-dinleme-ve-konusma-yeterlikleri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Erdem, A. ve Erdem, M. (2014). "Dinle?zleAnlat" Dinleme ve Konu?ma Yeterlikleri Ölçe?inin geli?tirilmesi. E?itim ve Ö?retim Ara?t?rmalar? Dergisi. *Journal of Research in Education and Teaching 3*(4), 418-432.

"Dinle ?zle Anlat" Dinleme ve Konu?ma Yeterlikleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Dinleme (11 m): Konu?mac?n?n anlat?m özelliklerini (ak?c?,tek düze,h?zl?, yava? vb.) fark etme.
Konu?ma (12 m): Konu?ma sürecinde araçlar? ve ortam? konu?mas?n? verimli k?lacak biçimde düzenleme.
Dinledi?ini Anlama (14 m): Konu?ma konusundan hareketle içeri?ini kestirme.
Sözlü Anlat?m (13 m): Konu?man?n ak??? hakk?nda bilgi verme.

ARABPSYCHOLOGY.COM